

FINNISH / FINNOIS / FINLANDÉS A1

Standard Level / Niveau Moyen (Option Moyenne) / Nivel Medio

Thursday 13 May 1999 (afternoon) / Jeudi 13 mai 1999 (après-midi) / Jueves 13 de mayo de 1999 (tarde)

Paper / Épreuve / Prueba 1

3h

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Do NOT open this examination paper until instructed to do so.

This paper consists of two sections, Section A and Section B.

Answer BOTH Section A AND Section B.

Section A: Write a commentary on ONE passage. Include in your commentary answers to ALL the questions set.

Section B: Answer ONE essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

NE PAS OUVRIR cette épreuve avant d'y être autorisé.

Cette épreuve comporte deux sections, la Section A et la Section B.

Répondre ET à la Section A ET à la Section B.

Section A: Écrire un commentaire sur UN passage. Votre commentaire doit traiter TOUTES les questions posées.

Section B: Traiter UN sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres); les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS CANDIDATOS

NO ABRA esta prueba hasta que se lo autoricen.

En esta prueba hay dos secciones: la Sección A y la Sección B.

Conteste las dos secciones, A y B.

Sección A: Escriba un comentario sobre UNO de los fragmentos. Debe incluir en su comentario respuestas a TODAS las preguntas de orientación.

Sección B: Elija UN tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

A-OSA

Kirjoita kommentti joko tekstistä 1(a) tai tekstistä 1(b):

1.(a)

Mitä suuhun pannaan

Teoksessaan Demokratia ja perusoikeudet presidentti Urho Kekkonen on selostanut ns. Rooman klubin tutkimustuloksia. Kansainvälinen tiedemiesryhmä on laskenut, että maailmassa on luonnonkaasua vielä 49 vuodeksi, öljyä 50 vuodeksi ja kuparia 48 vuodeksi. Tutkijat ovat sitä mieltä, että tasapaino saavutetaan vain, jos väestön ja
5 teollisuuden kasvaminen lopetetaan. Ellei ihmiskunta itse lopeta kasvua, sen lopettaa katastrofi.

Olen kysellyt tuttaviltani, mitäs sitten suuhun pannaan, kun raaka-aineet loppuvat. Vanha filosofi ja kirjailija oli sitä mieltä, ettei hätä ole tämän näköinen. Kemia ja fysiikka ovat jo niin kehittyneitä, että aineita voidaan tulevaisuudessa luoda toisista alkuaineista
10 rajattomasti.

Vasemmistolainen nuori poliitikko oli sitä mieltä, että tuhon ennusteet ovat länsimaista ja kapitalistista kulttuuripessimismää. Teollisuuden kasvun haitat voidaan korjata. Ei kaviaari tähän loppu. Volga puhdistetaan niin, että sammet viihtyvät siinä.

Nuori runoilija oli sitä mieltä, ettei hän erityisesti pelkää tulevaisuutta. Hän uskoi, että
15 biologia on se tiede, joka ratkaisee ongelmat. Kaikkia mahdollisuuksia ei ole käytetty.

Tiedemiesten kirjoituksissa tulevaisuudennäkymät vaihtelevat. Muutamit tutkijat sanovat, että edessä on ylellisyys: ensi vuosisadalla joka perheessä on lentokone, parhaissa kaksi. Toiset tutkijat taas arvelevat, että ensi vuosisadalla kantajien ammattikunta on hyvin suuri. Koska öljyä ei ole, tavarat kannetaan.

20 Pidän keveinä väitteitä, että tulevaisuudessa tehdään keksintöjä, jotka ratkaisevat kaikki ongelmat. Ne ovat jo nyt tarpeeksi suuret: 40 miljoonaa ihmistä kuolee vuosittain nälkään. Eikö sitä voi jo sanoa katastrofiksi? Hotellipaloo, jossa muutamia pohjoismaalaisia on kuollut, nimittää lehdistö katastrofiksi. Kenelle vahingon pitää tapahtua, jotta tätä sanaa voitaisiin käyttää?

25 Tuotannon rajoittaminen on välttämätöntä. On luovuttava ylellisyystuotteista. On myös luovuttava ajattelusta, että tuote on lyhytikäinen, poisheitettävä esine. Sen sijaan on liittouduttava perinteisen elämäntavan kanssa: on säästettävä, korjattava ja käytettävä uudelleen mahdollisimman paljon. Sen sijaan, että luodaan jätteitä ja koetetaan sitten palauttaa niitä tuotannon kiertoon, pyritään välttämään jätteiden luomista. Etsitään
30 jatkuvaa käyttöä vanhalle.

Väinö Kirstinä *Kirjarovioiden valot* (1977)

- Mistä kappale kertoo?
- Millaista kertomatekniikkaa kirjoittaja käyttää?
- Mitä kirjoittaja haluaa sanoa?
- Millaisia ajatuksia kappale sinussa herättää?

1.(b)

Rakkauskirje

Sinä pyysit: "Kirjoita jotain, kirjoita vaikka:
Rakkaus – – – tänään on, huomenna kato."

- Miten muuten voiskaan olla!
Niinhän on kaikki kaunis ja katoavainen,
5 joka on kaunis siksi,
ettei se huomista tunne,
joka on rakas, joka on kallis siksi,
että sen rinnalla alati kuolema kulkee.
- 10 Surut ja riemut, pettymys, onnenhetki,
riutuva kaipuu, nautinnon hekkuma korkein,
kaikista niistä elomme kudottu olkoon.
Olkoon se hopeaa, kultaa,
kalleita kiviä säihkyvä purppuravaippa,
josta voi kaikkensa antaa ja – köyhänä kuolla.
- 15 Ylistys olkohon kaikelle katoavalle!
Ylistys rakkauden, jok' on sallinut meidän
aavistaa, miten kallis on haihtuva hetki.
Ylistys kaikelle sille,
mikä on tänään, mutta ei huomenna enää!
- 20 Ylistys kuoleman, ylistys katoavaisuuden,
joka kuin ystävä parhain hymyää meille:
– Elä ja nauti, suutele armasta suuta,
juovu niin kauan kuin leilissä viiniä välkkyy!
Huomenna kylmä on suu, jota suutelet tänään,
25 viinisi vuotanut loppuun,
vaikka et pisaraa olisi maistanut siitä.

Viljo Koko *Sininen pilvi* (1920)

- Mistä runo kertoo?
- Luonnehdi runon rakennetta ja tyyliä.
- Mitä runoilija haluaa runollaan sanoa?
- Millaisia ajatuksia runo sinussa herättää?

B-OSA

Kirjoita aine yhdestä aiheesta. Aineesi on pohjaututtava ainakin kahteen lukemaasi 3. osan teokseen. Voit viitata myös muihin teoksiin, mutta ne eivät saa muodostaa aineesi perusosaa.

Sota

2. *Joko*

- (a) "Yhteiset kokemukset – myös sota – yhdistävät ihmisiä." Pohdi, missä määrin lukemasi kirjallisuus antaa todisteita tälle toteamukselle.

tai

- (b) Sodan aikana kuolemasta saattaa tulla jokapäiväinen ilmiö. Miten lukemieni teosten tekijät kuvaavat henkilöidensä suhtautumista kuolemaan?

Rakkaus

3. *Joko*

- (a) "Mies ja nainen eivät koskaan suhtaudu samalla tavalla rakkauteen." Pitääkö väittämä mielestäsi paikkansa lukemieni teosten perusteella? Miten kirjailijat tuovat esille mahdolliset erot?

tai

- (b) Unelmat ja todellisuus. Antaako lukemasi kirjallisuus todisteita rakkaudenhaaveiden toteutumisesta vai murskaako arkipäivä unelmat? Pohdi tapaa, jolla kirjailijat kuvaavat tätä.

Kansa

4. *Joko*

- (a) "Yhdenvertaisiako muka kaikki ihmiset!" Vertaile, millä tavoin lukemistasi teoksista kuvastuu ihmisten keskuudessa vallitseva hierarkia, arvojärjestys. Miten kirjailijat tuovat tämän esille?

tai

- (b) Äly, sisu ja viekkaus. Pohdi, mitä näistä luonteenominaisuuksista lukemieni teosten päähenkilöillä on tai ei ole. Millä tavoin kirjailijat tuovat esille kyseiset luonteenpiirteet?

Yhteiskunta

5. *Joko*

- (a) "Lähellä toisiaan elävien ihmisten keskuudessa esiintyy aina kateutta ja vihaa." Missä määrin lukemasi teokset todistavat väitteen oikeutetuksi? Miten kuvaus tuo esille nämä tunteet?

tai

- (b) 'Erilaisuus' voi tehdä ihmisen elämästä vaikean. Millä tavoin 'erilaisia' ihmisiä lukemiesi teosten yhteiskunnassa esiintyy? Miten tärkeä rooli erilaisuudella on teosten kokonaisuudessa?

Perhe

6. *Joko*

- (a) Pohdi, miksi ja millaisen kuvan lukemiesi perhekuvausten tekijät ovat tahtoneet antaa kuvaamistaan perheistä? Miten he ovat kuvauksessaan onnistuneet?

tai

- (b) Kuka hallitsee lukemiesi teosten perheissä: isä, äiti vai lapset? Miten kirjailijat kuvaavat hallitsevan henkilön suhdetta muihin perheenjäseniin?

Nainen kirjallisuudessa

7. *Joko*

- (a) Pohdi, millaisin kuvauskeinoin lukemasi kirjallisuus antaa naispäähenkilöstään joko positiivisen tai negatiivisen kuvan.

tai

- (b) "Naisten joukkoon mahtuu sekä alistajia että alistettuja." Kumpaan ryhmään kuuluvia naisia lukemiesi teosten tekijät kuvaavat? Kuinka vakuuttavaa heidän kuvauksensa mielestäsi on?
-